

Kolonoskopija

Zvonimir Kolarić, dr. med.,
specijalist internist, subspecijalist gastroenterolog u Specijalnoj bolnici AGRAM -
Poliklinici Varaždin

Posljednjih godina zabilježen je porast upalnih bolesti crijeva te dobroćudnih i zloćudnih tumora debelog crijeva. Kolonoskopija je endoskopska metoda koja omogućava pregled cijelog debelog crijeva, od završnog dijela, odnosno rektuma, pa sve do pripoja tankog i debelog crijeva. Tijekom endoskopije može se učiniti biopsija posebnim priborom (bezbolno), a tkivo se potom patohistološki analizira. Kolonoskop je savitljiva glatka cijev s rasvjetom na vrhu i optičkim nitima, duljine 130 do 160 cm, debljine kažiprsta, a uvodi se kroz anus u debelo crijevo.

Zašto učiniti kolonoskopiju?

Endoskopski pregled je potrebno učiniti kod svake nastale promjene ritma pražnjenja crijeva, nejasne boli u trbuhu, pojave krvi u stolici ili nakon stolice. Pregled je potrebno učiniti u osoba starijih od 50 godina s podacima o polipima ili raku debelog crijeva u obitelji, a preporučuje se i kao preventivni pregled u osoba iznad 50. godine života. Poznato je da većina malignih tumora debelog crijeva nastaje uslijed zloćudne preobrazbe dobroćudnih polipa. U nastanku raka debelog crijeva značajan je i utjecaj naslijeđa.

Priprema za pregled

Debelo crijevo mora biti u potpunosti prazno prije pregleda kako bi se lumen i sluznica crijeva mogli što detaljnije pregledati. Dva do tri dana prije pregleda treba biti na tekućoj dijeti. Dan prije pregleda potrebno je uzeti preparat za čišćenje, a tijekom pripreme potrebno je piti što više tekućine (4 do 5 litara).

Što možete očekivati tijekom trajanja kolonoskopije?

Pregled može biti bolan, praćen osjećajem napuhnutosti, nelagode ili grčevima, a traje obično 20 do 30 minuta. Kod pacijenata koji su prethodno imali veće operativne zahvate u trbuhu, bili na zračenju tog područja ili imaju nizak prag boli, poželjan je pregled u sedaciji ili anesteziji.

Što se događa nakon pregleda?

Nakon pregleda može se kratkotrajno osjećati nelagoda i blagi grčevi u trbuhu, katkada s nagonom na stolicu zbog upuhanog zraka. Po završetku pregleda endoskopičar priopćava nalaz pretrage, a nalaz patohistološkog pregleda uzetih uzoraka sluznice uslijedi za nekoliko dana.

Je li kolonoskopija sigurna?

Kolonoskopija i uzimanje biopsija su vrlo sigurne kada ih izvodi liječnik s potrebnom izobrazbom te iskustvom u izvođenju endoskopskih procedura. Komplikacije su moguće, no rijetke (npr. krvarenje na mjestu biopsije). Bitno je rano uočiti znakove moguće komplikacije i bez odlaganja kontaktirati izabranog liječnika ili se javiti u hitnu službu nadležne bolnice u slučaju pojave krvi u stolici, jakih bolova u trbuhu ili povišene tjelesne temperature.